Geçmişin iktisatçılarına saygı

Herkes ekonomik kararlardan ve özel sektörün iktisadi kararlarından etkilenir. Bu açıdan iktisadi hayatı şekillendiren güçleri anlayabilmek önemli olsa gerek. Adres Yayınları'ndan çıkan "Ölü İktisatçılardan Yeni Fikirler-Modern Ekonomik Düşünceye Giriş" adlı kitabıyla Todd G. Buchholz, iktisadı anlamamızda emeği geçen iktisatçıların çalışmalarından yola çıkarak, temel iktisadi akımları yeniden gündeme taşıyor; karmaşık şekillerden, biçimsel modellerden uzak anlatımıyla, iktisadın insan için olduğunu akıllardan çıkarmamamız gerektiğini hatırlatıyor. Harvard Üniversitesi'nde "İktisada Giriş" dersleri veren ve bu sahada verilen "en iyi eğitmen" ödülü alan yazar, "Bu kitap büyük iktisatçıların fikirlerini ve hayatlarını keşfetmek suretiyle modern iktisat teorilerini açıklamaktadır. Günümüzün birçok ekonomik sorun atalarımıza da meydan okumuştur, Adam Smith ve takipçilerinin yankıları bizlerle bugün hâlâ konuşmaktadır. Onların teorilerini daha iyi anlamamızı sağlamak için, okuyucunun hem eğlenceli hem de aydınlatıcı bulacağını umduğum çağdaş örnekler kullandım" diyor kitabın teşekkür bölümünde. Buchholz, 1990'ların büyük iktisatçıların derin düşüncelerine değer biçme ve onların akıllarını test etmeye yönelik bol fırsat verdiğini belirterek, 2000'li yıllarda olası sorunlarda "ölü iktisatçıların fikirlerinin yardım etmek için" hazır olacağını belirtiyor. Zira yazar, geçmiş yirmi yıllık dönemde; Soğuk Savaş'ın ekonomiye etkilerinin, Berlin Duvarı'nın yıkılmasının getirdiği sorunların, 1997-98 yıllarındaki Güney Kore, Endonezya, Malezya, Singapur ve Tayland'ı oluşturan "kaplanları" yaratan "Asya Mucizesi"nin çöküşünün "ölü iktisatçıların tabutlarına bir daha çivi çakmamak" gerektiğini ortaya koyduğunu söylüyor. Şu uyarıya da kulak verelim: "Meymenetsiz haberleri okurken, doğal felaketleri de içine alan birçok diğer olabilecekleri göz ardı ettik. Kaliforniya, Pasifik Okyanusu'na doğru kopabilir. Vebalar milyonları vurabilir. Kuraklık milyonlarca insanı açlıktan öldürebilir. Savaşlar birçok ulusun gençliğini çalabilir. ABD ve dünyanın geri kalanı için karanlık betimlemelerde bulunmak kolaydır. İktisatçı bütün bu olayları çalışmak zorundadır. Farklar oluştuğunda bunları açıklamaya ve özlüce betimlemeye çalışan iktisatçılara biraz insaflı olmak yerinde olacaktır."

Ölü İktisatçılardan Yeni Fikirler
Modern Ekonomik Düşünceye Giriş
Todd G. Buchholz, Çeviren: İsmail Aktar,
Adres Yayınları, Aralık 2005, Ankara
376 sayfa

Kazı Kazan
Hiciv ve Mizah Örnekleriyle
Pazarlama Dünyası
Prof. Dr. Muhittin Karabulut,
Timaş Yayınları, 1. Baskı Ocak 2006,
İstanbul, 272 sayfa

Ciddi misin, ders kitabı mı?

Prof. Dr. Muhittin Karabulut, Türkiye'de ilk "pazarlama" kitabını yazan öğretmeni Prof. Dr. Mehmet Oluç'un, "marketing" cümlesini, "pazarlama" olarak algılanması için verdiği çabanın zaman zaman "azarlanma" olarak algılandığından bahsediyor, "Kazı Kazan" adlı kitabında. Prof. Dr. Karabulut; küresel pazarlama, tüketici-müşteri davranışı, mal-hizmet, fiyatlandırma, dağıtım kanalı, tutundurma, piyasa araştırmaları, girişimcilik, ortaklık ve yönetim gibi konuları, yanlış anlamalara ya da anlamamalara karşı önlem olarak mizahı ve hicvi kalkan alarak anlatmayı tercih etmiş. Okuyucuları "uyanık" tutmak ve dikkatlerin dağılmasını önlemek için anlatımda farklı bir yol deneyen yazar böyle bir üsluba neden gerek duyduğunu şu sözlerle anlatıyor:
"Öğretim üyeliğimin ilk yıllarında, dönem sonu değerlemesini yapıp öğrencilerime iyi bir sınav ve sonrasında tatil dönemi diledikten sonra, bir öğrencim dönem arkadaşları adına söz almış ve şunları söylemişti: 'Hocam, bilgi ve uzmanlığınızda sözümüz yok, ama derste çok ciddisiniz. Lütfen, biraz daha toleranslı olunuz!' Bir diğer sınıfta da öğrencilerimden biri, 1 Nisan şakası olarak beni taklit etmişti. Onun yerine geçip 'kendimi izledim!' Bu iki öğrencimin kritiklerinden çok yararlandım. Anladım ki dinleyiciler, anlattıklarım kadar, analoji ve animatörlüğe de önem veriyorlar. Öğrenci kritiklerinden hareketle; 'neyi' anlatacağımın yanı sıra, 'nasıl' anlatacağım konusuna daha fazla önem vermeye başladım..."
Kazı Kazan, esprilerle ve yer yer hicivlerle dolu diliyle "vitamin" gibi bir kitap. Satırların altını kazıyın, kazıdıkça kazanacaksınız.

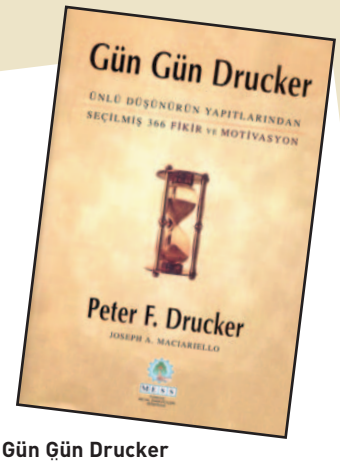
37 tabloluk bir sergi

Portre deyince resim akla gelir, onu da ressamlar yapar! Kimi zaman gündeme geldiğinden, kimi zaman da kendi anılarını paylaşan kişilerin portresini hazırlamayı amaçlayan Sabah Gazetesi Başyazarı Erdal Şafak ise "portre yapmayı" deneyip de pek ustalık gösteremediği için "portre yazmayı" tercih ettiğini söylüyor:
"Kaç kez denedim, kaç kez tualler, en incesinden en kalınına onlarca fırça, beziryağları ve boya takımları aldım. Hatta havayı yakalamak için sigaradan pipoya bile geçtim. I-ıh. Vermeyince mabut, neylesin palet..."
Doğrusu portre yapamasa da on aylık bir zaman diliminde gazetesinde yayımladığı portrelerde okuyanın kafasında gayet güzel resmediliyor. Sonuçta, ressamın yaptığından farklı bir tablo çıkmıyor ortaya. Önemli olan portreyi çizmekse, Şafak da okuyucunun kafasına resmediyor, hepsi 20. yüzyılın çocukları olan kişileri... Kimler yok ki bunlar arasında, Condoleezza Rice'dan Vladimir Putin'e, Mahmut Esat Bozkurt'tan Kazım Dirik'e... Rahmi Koç'tan Bernie Ecclestone... Her biri ayrı bir dünya, her biri ayrı bir başarı öyküsü... Gazetenin pazar ekinde sergilenen portrelerdeki ortak özellik ise Sabah Gazetesi Başyazarı Erdal Şafak'ın yıllarca yaza yaza tatlanan üslubu. Bir de gece boyunca kaleme alınan yaşam öykülerinin son noktasının "şafak vaktinde" konulması...
Kitapta dikkat çeken bir yön de girişimcilik öykülerinin olması. İlgiyle okunan sıradışı insanların başarı öyküleri, küreselleşen şirketlerin de öyküsü. Selanik yoğurtçusu Emanuel Karasu'nun kurup imparatorluğa dönüşen Danone'si, Bernie Ecclestone'un patronluk yaptığı Formula 1, Ingvar Kamprad'ın IKEA'sı... "Kaptanın seyir defteri" başlıklı bölümün kahramanı Rahmi Koç'un da ekonomimiz içindeki yerini tartışmaya gerek bile yok.

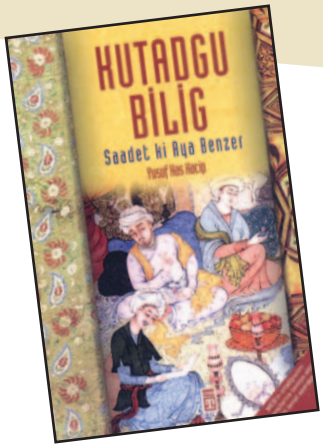
Şafak Portreleri
Erdal Şafak
Merkez Kitapları, Birinci Baskı,
Kasım 2005, İstanbul, 385 sayfa

20. yüzyılın en etkili yönetim düşünürlerinden Peter F. Drucker, "Bana bunun hoşunuza gittiğini söylemeyin, pazartesi sabahı neyi farklı yapacaksınız, onu söyleyin" diyerek her zaman başarı arayışı yerine katkı arayışı felsefesini okuyucularına öğütlemeye çalıştı. 11 Kasım 2005'te 95 yaşında hayata veda eden Drucker, binlerce sayfayı kapsayan eserleri ile yönetim, iş dünyası, dünya ekonomisi, girişimcilik, karar oluşturma ve daha birçok konuda yönetim çağına damgasını vurdu. Drucker'in 65 yıl boyunca yayımladığı 34 kitabın en önemli, en etkili ve en iyi bölümlerinin, gün be gün değerlendirilmesini ve uygulamasını amaçlamak amacıyla MESS kitabı Türkçe'ye kazandırdı.

Gün Gün Drucker
Ünlü Düşünürün Yapıtlarından Seçilmiş 366 Fikir ve Motivasyon
Peter F. Drucker, Joseph A. Maciariello
Çeviren: Murat Çetinbakış, MESS Yayınları,
İstanbul 2005, 422 sayfa

Yusuf Has Hacip, diğer adıyla Balasagunlu Yusuf, Kutadgu Bilig'i kaleme alalı dokuz yüz yıldan fazla bir zaman geçti. Aradan geçen bu kadar zamana rağmen Kutadgu Bilig yazıldığı zamanki tazeliğini hâlâ muhafaza ediyor. Dokuz yüz yıl öteden bize faydalı öğütler vermekte, hayata, insana, mutluluğa, iyiliğe dair parıltılar saçıyor. Türk-İslam tarihinin bu önemli yapıtı, kimilerine göre devlet adamlarına yöneticilik sanatına ilişkin bilgiler veren bir siyasetname, kimilerine göre insanlara hem bu dünyada hem de öteki dünyada mutluluğun formülünü sunan bir nasihatname; kimilerine göre ise davranış kurallarını anlatan adap klavuzudur.

Kutadgu Bilig
Saadet ki Aya Benzer
Yusuf Has Hacip,
Yayına Hazırlayan: Ersin Osman Söğütlü,
Timaş Yayınları, İstanbul 2006, 112 sayfa

Düzenleyici etki analizi, önerilen politikaların, yasaların, programların, planların ya da projelerin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla karar alıcıları bilgilendirmek için kullanılan yöntemdir. Başta karar alıcılar olmak üzere büyük şirketlerden KOBİ'lere, sivil toplum örgütlerinden, çeşitli çıkar gruplarına iş dünyası temsilci örgütlerine kadar toplumun pek çok kesimi tarafından kendi faaliyet alanlarında meydana gelen değişimlerin etkilerini incelem için kullanılıyor. İktisadi Kalkınma Vakfı bu amaçla, Avrupa Birliği müzakere sürecinin de en önemli etki analizlerinin doğru kullanılması için temel bilgileri sunan bir kitabı kamuoyuna sundu.

Düzenleyici Etki Analizi Rehberi
Çisel İleri, Taylan Uysal
İKV Yayınları, İstanbul Ocak 2006,
112 sayfa